

Pokrajinski odbor „Jugoslovenske Matice“ u Ljubljani

poziva na

poučno predavanje o Slovenačkoj i o zaposjednutoj zemlji.

Predava u srbohrvatskom jeziku DR. FRAN ILEŠIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu.

S predavanjem udružen je

koncerat pjevačkog kvarteta prof. dr. P. Kozina.

Da se možemo međusobno поближе spoznati i da se u svakom obziru bratski podupiramo, u to poziva na ovo večer u Vašem gradu

Jugoslovenska Matica.

Покрајински одбор Југословенске Матице у Љубљани

позива на

поучно предавање о Словеначкој и о запоседнутој земљи.

Предава у србохрватском језику др. Фр. Илешић, свеучилиштни професор у Загребу.

С предавањем удружен је

концерат певачког квартета проф. др. П. Козина.

Да се можемо међусобно поближе спознати и да се у сваком обзирu братски подупирамо, у то позива на ово вече у Вашој вароши

Југословенска Матица.

RASPORED:

1. a) Dr. G. Ipavec: Savska.
b) Dr. B. Ipavec: Planinska roža.
c) Dr. G. Ipavec: Oblačku.
d) Z. Prelovec: Škrjančku.

2. a) V. Mirk: Katrica.
b) E. Adamič: Prošnja.
c) E. Adamič: Vasovalec.
3. a) Dr. Jenko: Vabilo.
b) A. Hajdrih: Slabo sveča je brlela.
c) E. Adamič: Kmečka pesem.

4. PREDAVANJE O SLOVENIJI.

5. Slovenske narodne pesmi.
a) Lušno je v vigradi.
b) Moja kosa.
c) Dober večer ljubo dekle.
d) Dekle to mi povej.
e) Popihnul je tih vetar.
f) Vrbniče nad morem.
g) Sijaj, sijaj solnčice.
h) Oj, dekle kaj s' tak žalostno.
i) Planinska.

SAVSKA.

Ivan Zupan.

Šume vrhovi dreves,
pod drevjem Sava šumi —
Umeš li šepet dreves,
al' veš, kaj reka šumi?

Drevo šepeče tako:
Kako lepo je doma,
kjer deček hodil sem ž njo!
Kako lepo je doma,
kjer deve rojstna so tla!

PLANINSKA ROŽA.

Bojan.

Stoji v planini vas,
tam rajska roža rase,
za druge ne, ne za-se
zame cvete nje kras.

Cvetic prepola je svet,
a ni na tem krasnejše,
in meni ni milejše,
ko ta planinski cvet.

A zdaj mi v tujem sveti
oko po njej rosi,
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti.

OBLAČEK.

Anton Aškerc.

Pod nebom gre oblak,
oblak ko ptič legak,
čez goro, čez doline
podi ga sever jak.

Postoj nad hišo mi,
nad hišo sred vasi!
Nemara, da tam nekdo
na klopi zdaj sedi.

Oblaček beli moj,
pač plul boš nad vasjoj
v dolini tam globoki,
postoj nad njoj, postoj!

Če videl boš obraz
v okviru zlatih las,
glej, v duše globočinah
obraz ta nosim jaz!

ŠKRJANČEK.

Ivo Peruzzi.

Kam škrjanček moj hitiš,
mimo pisanih dobrav,
mimo logov zelenečih,
nesi ljubici pozdrav!

Pa te bom v naročju zibal,
tihe sanje šepetal,
mehke kite ti poljubljaj,
svoje vroče srce dal.

Tam med nageljni na oknu
glasno pesmico zapoj,
da pomlad na dušo trka,
da bo sladka noč nocej.

Tiha žalost utonila
v mojih mladih bo očeh,
pa se bova spet ljubila,
kakor v prejšnjih, lepih dneh.

KATRICA.

Utu.

Predla je, predla Katrica volno,
žalost polnila srce je bolno.

Zjutraj odukal fant je zarana,
greda za njim je bila poteptana.

In ko ponoči vas je zasnila,
rožmarin z okna dekle je vmaknila.

Vtrgal najboljši nagelj je v lehi:
„Pojdi no, Katrica, to niso grehi!“

Fant je spomladi na vasi zaukal,
čez rožmarin je v izbo pokukal.

Vstavila roka se je predici,
solze so vroče tekle po lici.

Ljubljana: Pogled na varoš. — Лjubљана: Поглед на варош.

Ljubljana: Prešernov spomenik, Stritarjeva ulica i grad. — Лjubљана: Прешернов споменик, Стритарјева улица и град.

Ljubljana: Dr. Ivan Tavčar, bivši gradonačelnik. — Лjubљana: Дp. Иван Тавчар,
бивши градоначелник.

Ljubljana: Ivan Hribar, kr. namjestnik, bivši poslanik i ministar SHS u Pragu.
Льубляна: Иван Хрибар, кр. наместник, бивши посланик и министар СХС у Прагу.

Ljubljana: Nacrt za nadgrobni spomenik narodnim mučenicima Lundru i Adamiću.

Školsko društvo: Družba sv. Ćirila i Metoda obdržavalo je g. 1908. svoju glavnu skupštinu. Tamošnji su Nemci napali skupštinare Slovence te ih istukli. Zato su se upriličile dne 20. IX. 1908 u Ljubljani protudemonstracije, kod kojih je nastupilo njemačko vojništvo i pucalo na demonstrante. Lunder i Adamič bili su ustreljeni na cesti.

Льбљана: Нацрт за надгробни споменик народним мученицима Лундру и Адамичу.

Школско друштво: Дружба св. Ћирила и Метода обдржавало је г. 1908. своју главну скупштину. Тамошњи су Немци напали скупштинаре Словенце те их истукли. Зато су се упрличиле дне 20. IX. 1908 у Љубљани протудемонстрације, код којих је наступило немачко војништво и пуцало на демонстранте. Лундер и Адамич били су усрелени на цести.

Ljubljana: Spomenik najvećega slovenskoga pjesnika dr. Franceta Prešerna. — Лjubљана: Споменик највећег словенскога песника др. Францета Прешерна.

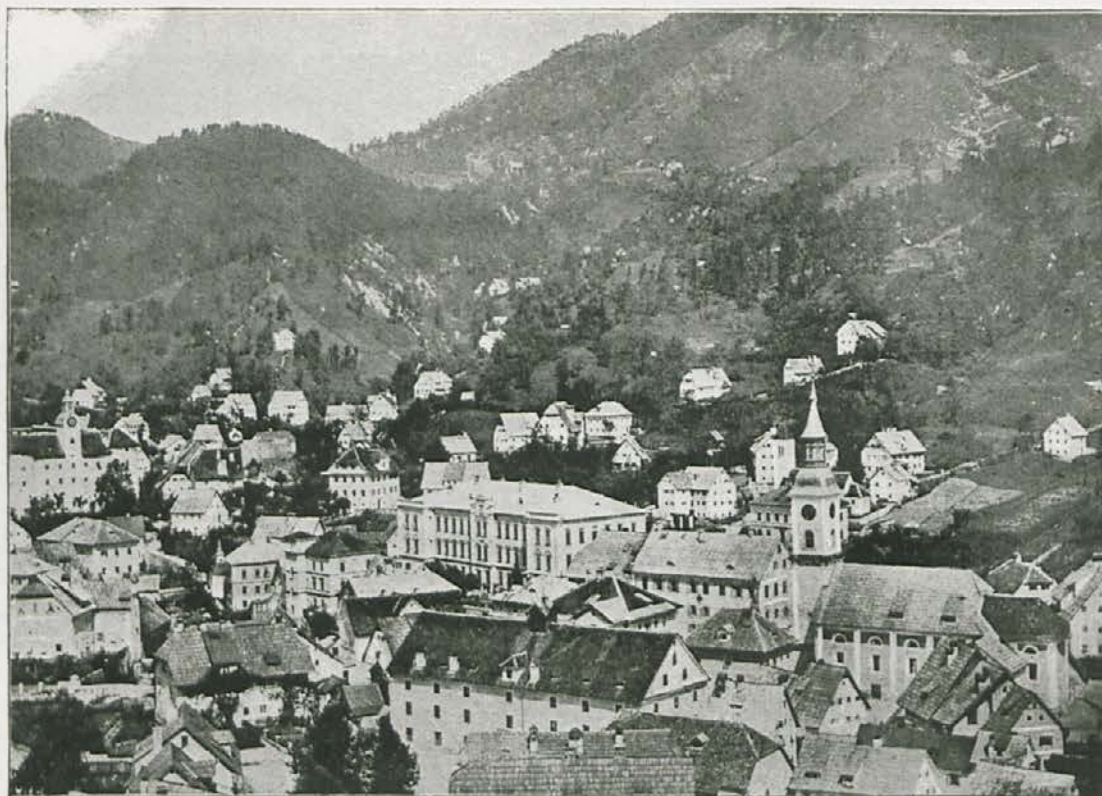
Ljubljana: Spomenik prvoga slov. pisatelja Primoža Trubarja. Лjubљана: Споменик првога слов. писатеља Приможа Трубарја.

Ljubljana: Spomenik i portre povesničara Valvazora, koji je napisao o Sloveniji više zemljepisnih i povesnih spisa. — Лjubљана: Споменик и портре повесничара Валвазора, који је написао о Словенији више земљеписних и повесних списа.

Ljubljana: Prešernov spomenik. — Лjubљана: Прешернов споменик.

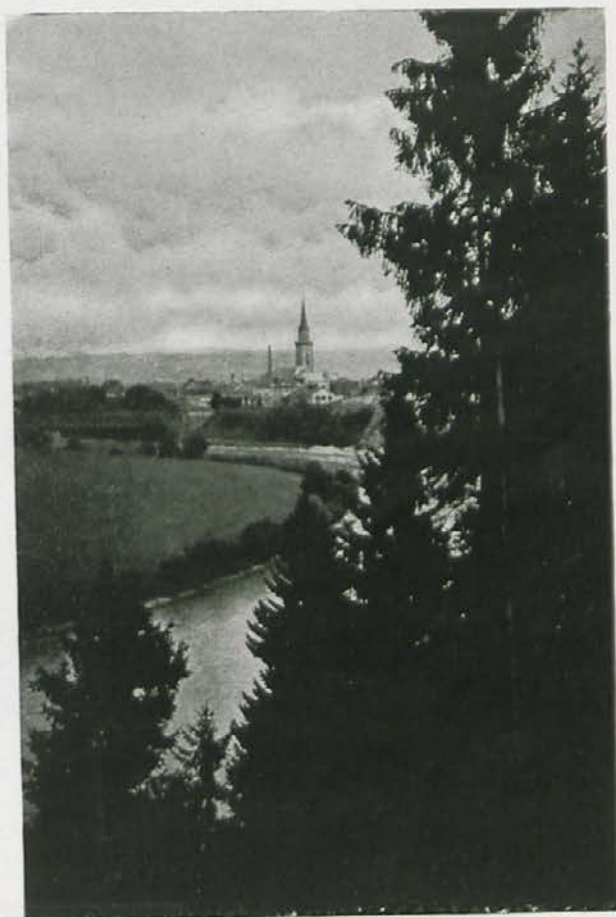
Idrija, gde se nalazi drugi najveći rudokop na svetu žive. — Идрија, где се налази други највећи рудокоп на свету живе.

Postojna, širom sveta poznata špilja (okarina). — Постојна, широм света позната шпиља (окарина).

Celovac: Unutrašnjost grada u Celovcu.
 Целовац: Унутрашњост града у Целовцу.

Celovac: Pogled na grad uz Dravu.
 Целовац: Поглед на град уз Драву.

Baško jezero: Mirno gorsko jezero.
 Башко језеро: Мирно горско језеро.

Ivan Grafenauer: Prvi borac koruških Slovenaca, sada isteran od Njemaca sa svojega posjeda.
 Иван Графенауер: Први борац корушких Словенца, сада истеран од Немаца са својега поседа.

Sokoli. — Соколи.

Simon Gregorčič, slovenski pesnik, rodom iz Gorice u zaposjednutim krajevima.
 Симон Грегорчич, словенски песник, родом из Горице у запоседнутим крајевима.

Narodne nošnje iz tršćanske okolice. — Народне ношње из тршћанске околице.

Narodna nošnja iz trščanske okolice.
 Народна ношња из тршћанске околице.

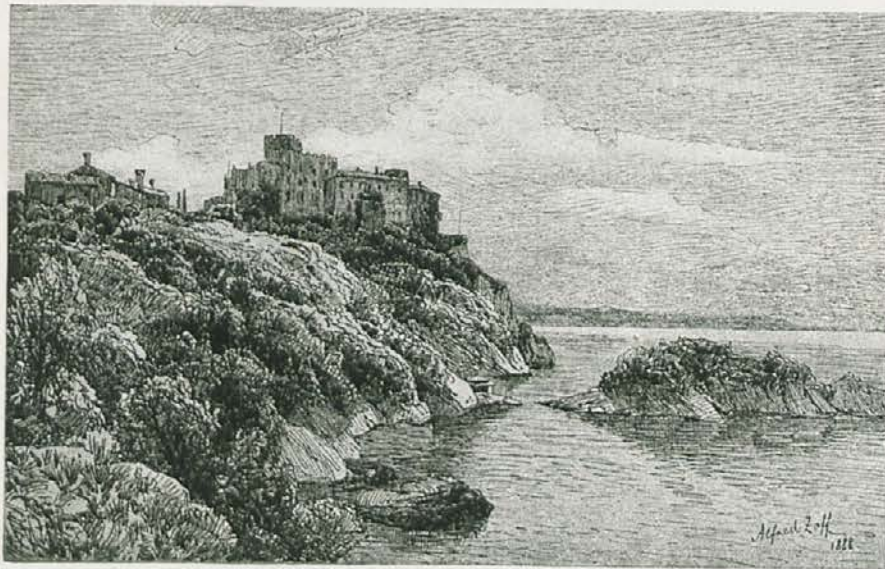
Gorica: Glavni trg Travnik.
 Горица: Главни трг Травник.

Gorica: Ulica na grad.
 Горица: Улица на град.

Gorica: Pogled na varoš. — Горица: Поглед на варош.

Gorica: Pogled na devinski grad. — Горица: Поглед на девински град.

Narodni dom u Trstu, kojeg su Talijani zapalili dne 13. jula 1920.
Народни дом у Трсту, којег су Талијани запалили дне 13. јула 1920.

Trst: Pjevački zbor Glazbene Matice prigodom koncerta dne 30. maja 1918.
Трст: Певачки збор Гласбене Матице пригодном концерта дне 30. маја 1918.

Trst: Canal grande, na desnoj strani stoji pravoslavna crkva i srpska čitaonica.

Трст: Канал grande, на десној страни стоји православна црква и српска читаоница.

Slovenačko selo Barkovlje pokraj Trsta.
Словеначко село Барковље покрај Трста.

Dr. Otokar Rybař, vođa tršćanskih Slovenaca.
Др. Отокар Рибар, вођа тришћанских Словенца.

Miramar. — Мирамар.

Glavni trg u Trstu.
Главни трг у Трсту.

Kip slovenskog učenjaka-matematika
Gjura Vega.
Кип словенског учењака-математика
Ђуре Вега.

Friderik Baraga je delovao prije 70—80 godina; delovao je među Slovencima
u Americi, gde je postao rim.—kat. biskup.
Фридерик Барага деловао је пре 70—80 година; деловао је међу Словенцима
у Америци, где је постао рим.—кат. бискуп.

НА КНИЖАРИ

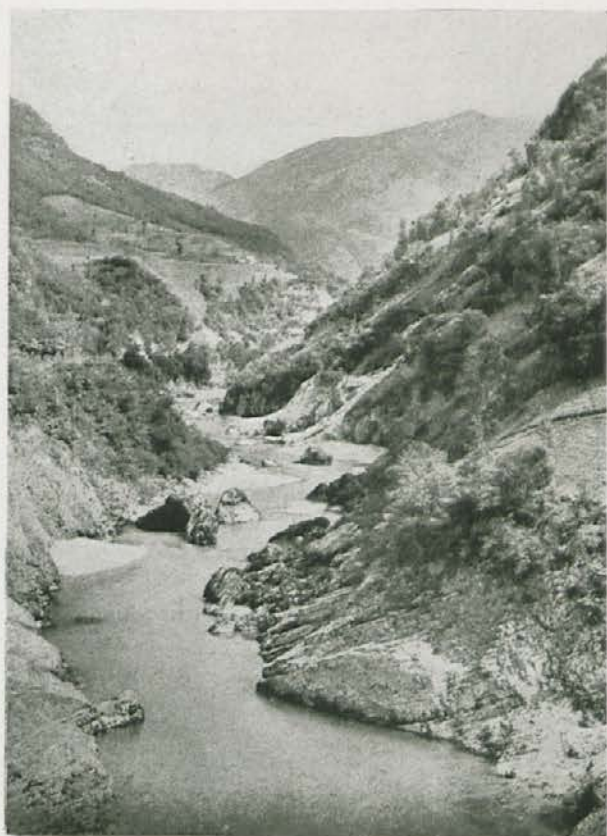
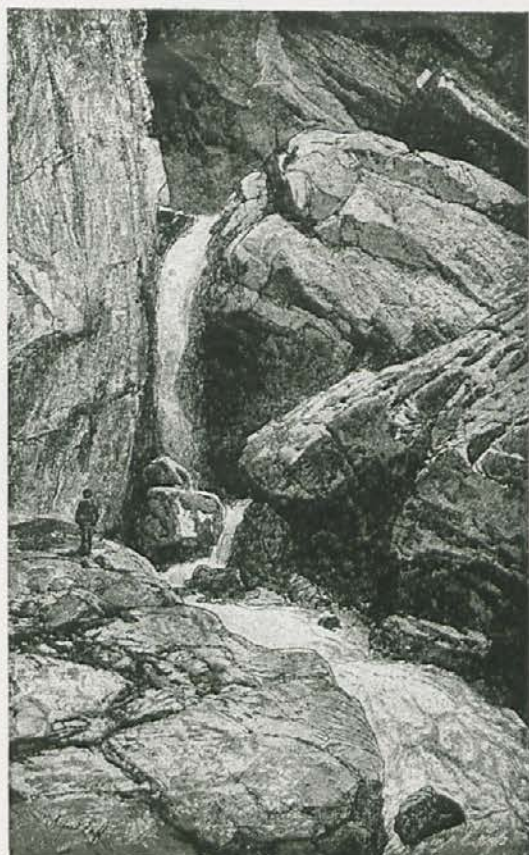
Nastup tjele. društva „Orel“. — Наступ тел. друштва „Орел“.

Spomin na zadnje
ustoličanje
koroških knezov.
(1414-1914.)

*Slovenski kmet
Ellinger je vprisedel
knezu v slovenskem
jeziku: „Ali boš
pravičen sodnik?
Zaščitnik
krišćanske vere,
vdov in sirot!“
Knez je nato prisegel,
da bo izpolnjeval
zahteve slovenskega
kmeta.*

Običaj kako su pred više stoljeća umještali koroške vojvode u slovenačkom jeziku.
Обичај како су пред више столећа умештали корушке војводе у словеначком језику.

Soča, glavna rieka Goričke. — Соча, главна река Гориčke.

Kanal u Goričkoj.
Канал у Горичкој.

Prizor iz goričke okolice.
Призор из гориčke околице.

Gorica: Pogled na grad. — Горица: Поглед на град.

Gorica: Trgovački dom u Gorici.
Горица: Трговачки дом у Горици.

Andrija Gaberšček, bivši voda
goričkih Slovenaca.
Андрија Габершчек, бивши
вођа горичких Словенца.

Tolmin.
Толмин.

Tolmin.
Толмин.

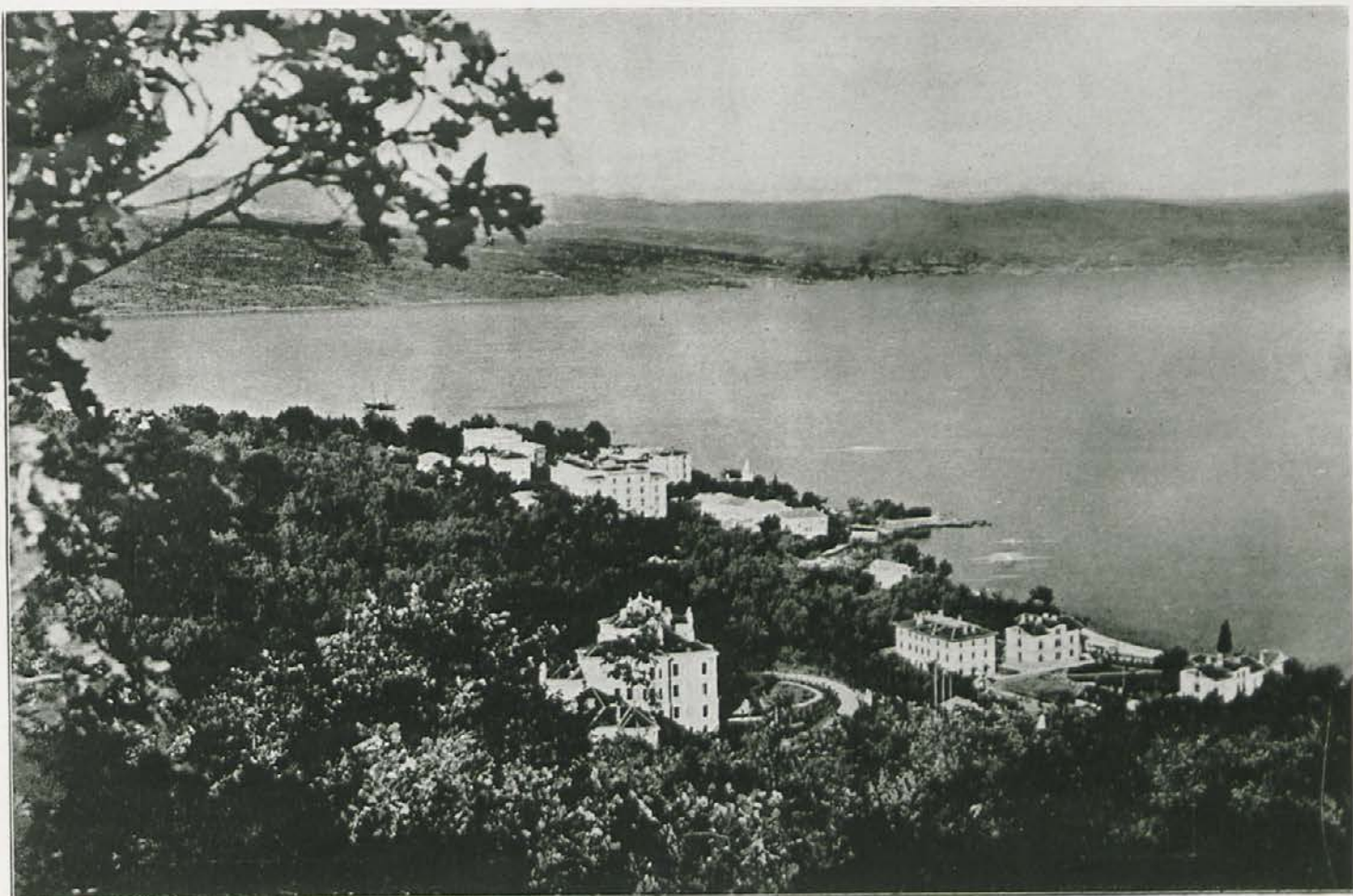
Sv. Lucija kod Tolmina. — Св. Луција код Толмина.

Narodne nošnje iz trščanske okolice. — Народне ношње из тршћанске околице.

Samostan „Sveta gora“ kod Gorice. (Sada sasvim porušen).
Самостан „Света гора“ код Горисе. (Сада сасвим порушен).

Pogled na Opatiju. — Поглед на Опатију.

Vjekoslav Spinčić, istarski vođa
Векослав Спинчић, истарски вођа.

Opatija uz obalu.
Опатија уз обалу.

Istarska narodna nošnja.
Истарска народна ношња.

Ptuj, nekada njemački grad. — Ptuj, nekada немачки град.

Maribor: Crkva.
Марибор: Црква.

Maribor: Narodni dom.
Марибор: Народни дом.

Iz postojske špilje. — Из постојнске шпиље.

Narodna pošnja.
Народна ношња.

Kuća. — Кућа.

Pastir u narodnoj pošnji.
Пастир у народној ношњи.

Triglavsko jezero. — Триглавско језеро.

Bohinjsko jezero. — Бохињско језеро.

Zimski šport. — Зимски шпорт.

Klanško jezero. — Кланшко језеро.

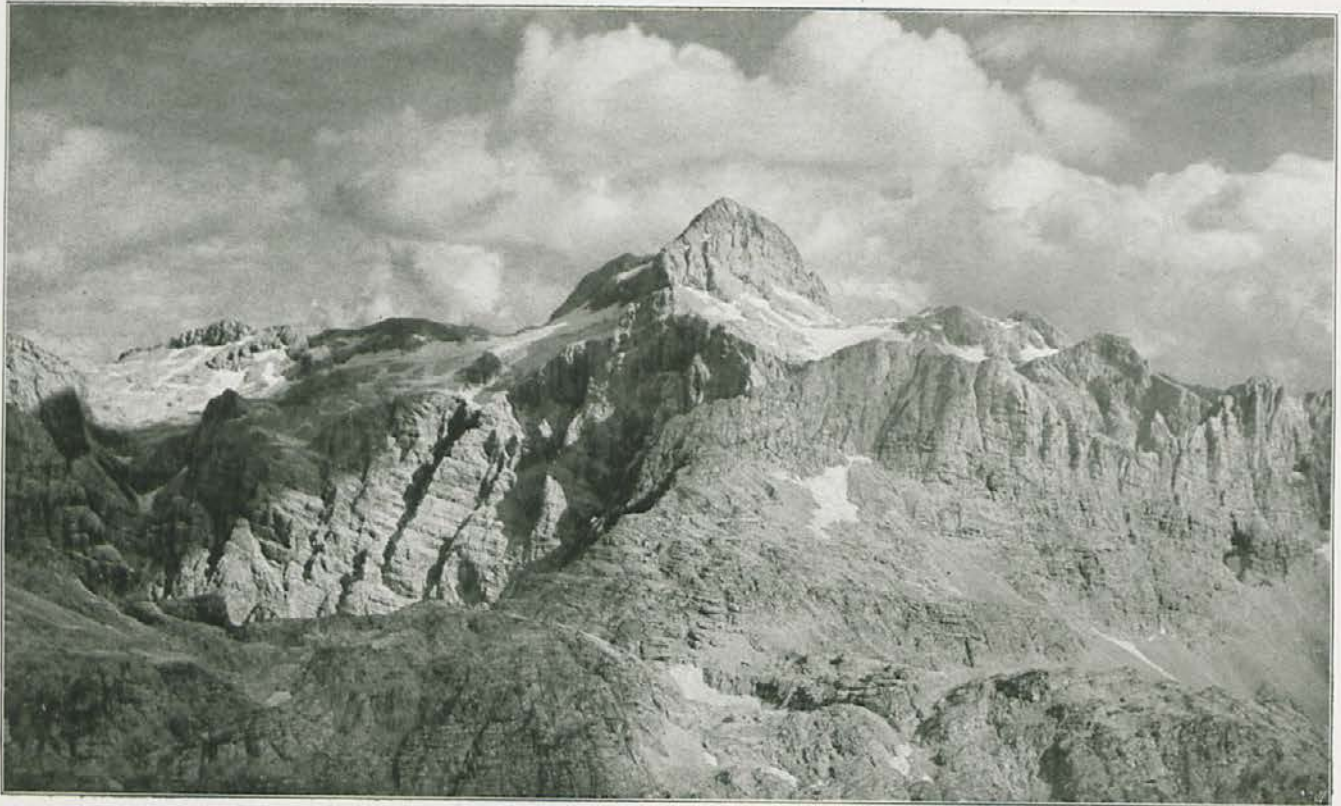
Blejsko jezero. — Блејско језеро.

Blejsko jezero. — Блејско језеро.

Blejsko jezero. — Блејско језеро.

Triglav. — Триглав.

Бовец и Горичкој. — Бовец у Горичкој.

Ljubljana: Mestni trg. — Лjubљана: Местни трг.

Ljubljana: Univerza. — Лjubљана: Универза.

Dr. Anton Jeglič, biskup ljubljanski. — Др. Антон Јеглич, бискуп љубљански.

PROŠNJA.

Enkrat samo naj ti še zrem
v očesa jasnega globino:
enkrat naj, predno v tujce spem,
ogrevam ž njega se milino!

Sam Bog ve, če še nazaj
povrnem se v vasico malo,
in sam Bog ve, če mi tedaj
očesce tvoje bo sijalo.

Glej! leta venomer teko,
rode, pokopajo spomine.
Ljubezni cvet, cvetoč žarno,
čez noč ospe se in premine

VASOVALEC.

Dobro jutro, zlato jutro,
dober dan, ti beli dan!
Zbogom ti devojka moja,
daleč pot je prek poljan.

Očka, mati povprašuje:
Kje si pa tak dolgo bil?
Kje? tak dolgo si popival,
da si še klobuk zapil!

Očka, mati, le verujte,
dobro sem vas nalagal!
Saj le z mosta od radosti,
v vodo sem klobuk zagnal!

VABILO.

S. Jenko.

Ljubica, pojd' z menoj,
lepa je noč nocoj,
bova svat'vala.
Luna naj bode mi
priča molčeca,
k plesu naj gode mi
voda šumeča,
zvezde pa zlate
pridejo v svate:
nič se nikar ne boj,
pojdi le pojd' z menoj

SLABO SVEČA JE BRLELA . . .

S. Jenko.

Slabo sveča je brlela,
zunaj dež je curkom lil,
skupaj midva sva sedela,
nama lep večer je bil.

Sladki smehi iz očesa
med solzami govore,
telo se drži telesa,
usta pa se ust drže.

Zunaj je nevilhta vila,
dež na okno je kropil,
midva pa sva se ljubila,
lep večer je nama bil.

KMEČKA PESEM.

Aleksandrov.

Prelepa naša hiša,
oj prelep je res naš dvor,
lepa bela miza mi,
nad njo svet' Izidor.

Alenčica, Alenčica,
naj sveti Izidor
varuje lepo hišo ti,
varuje lepi dvor.

Iz hrama ajda naj diši,
naj očka ti živi,
štej doto, ne preštej je ti
tri in tri noči!

LUŠTNO JE V VIGRED.

Lušno je v vigred,
ko začno ptice pet.
Vse se veseli,
vse kar na svet živi.

V vigredi pojejo te drobne tičice:
Ščinkovci, cajzeleci ino senice,
Med njimi pa poje veseva kuku,
saj je Buh stvaril taku!

MOJA KOSA JE KRIŽAVNA.

Moja kosa je križavna;
ker ne reže mi nič več.
Moja dekle je veljavna,
ko ne poje nikdar več!
Dobre kose, mrzle rose,
rada travca se kosi!
Jaz pa zmiraj premišlujem:
oh kaj, dekle, delaš ti?
Holadridrajtjadrijom,
Holari, holadre!

DOBER VEČER LJUBO DEKLE.

Dober večer, ljubo dekle,
al' si se naspalo že?
„Jaz še urce nisem spala,
sem le mislila na te!“
Kak' lušno je b'lo,
ko so rožice b'le,
so pa rožce minule,
minulo je vse.

DEKLE, TO MI POVEJ.

Dekle, to mi povej,
ali veš ti še kej,
kaj sem ti djāl,
ko sem pod oknom stal.
Ti ne vdaj se še,
le počaj name,
no leto dve pa tri
počaj name ti.

Jaz se pa vdala bom,
te zapustila bom,
in družega pobča
si zbrala bom!
Tičice pojo,
rožice cveto,
najina ljubezen
gvišno v kraji bo.

POPIHNUL JE TIHI VETAR.

Popihnul je tihi vetar iz planine,
I odnesel Mari kruno.
Nina, nena.

VRBNIČE NAD MOREM.

Vrbniče nad morem
visoka planino.
Trajna nina ninena.

SIJAJ, SIJAJ, SOLNČECE.

Sijaj, sijaj, solnčece,
oj, solnce rumeno.
Kako bom s'jalo solnce,
k' sem vedno žalostno.

Solnce zgodaj gori gre,
dekleta jokajo,
ker rade bi ležale
pa vstati morajo.

Solnce zgodaj doli gre,
pastirčki jokajo,
domov bi radi gnali,
pa čede nimajo.

OJ DEKLE, KAJ S' TAK ŽALOSTNO.

Oj dekle, kaj s' tak žalostno,
povešiš mi oči?
Ker vsahnil mi je rožmarin
in nagelj se suši.

Dobiš za nagelj semena,
vršič za rožmarin,
in drugi ti pognal bo spet
iz novih korenin.